

Fővárosi Ítéltábla
10.Gf.40.716/2013/4.

A Fővárosi Ítéltábla a ... Ügyvédi Iroda által képviselt felperes neve(felperes címe) felperesnek, a Dr. ... Ügyvédi Iroda által képviselt ... alperes ellen fuvardíj megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2013. június 13. napján kelt 6.G.41.712/2012/13. számú ítélete ellen az alperes részéről 14. sorszámon benyújtott fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben és akként változtatja meg, hogy az alperes tőketartozását 392.370 forintra leszállítja, az azt meghaladó keresetet elutasítja, egyebekben az ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi a Fővárosi Ítéltábla az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 8.000 (Nyolcezer) forint + áfa másodfokú perköltséget, valamint a Magyar Államnak külön felhívásra 32.200 (Harminckettőezer-kettőszáz) forint jogorvoslati illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes a keresetében a Ptk. 488. § (1) bekezdése alapján 402.356 forint fuvardíj és annak 2012. március 14. napjától a kifizetésig járó, a Ptk. 301/A. § (1) bekezdése szerinti késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Előadta, hogy szóbeli megrendelésre - melynek során az alperes azt közölte, hogy olasz kollégájával is egyeztethet - ... - ... viszonylatában nemzetközi közúti árufuvarozást végzett. A két fuvarfeladatról három CMR fuvarlevél került kiállításra, mert az első szállítás két részletből állt, a megrendelt 16 raklap áru ugyanis nem állt teljes egészében rendelkezésre és nem fért volna fel a járműre. Mindhárom CMR fuvarlevélen azonos olasz feladó és címzettként az alperes szerepelt, az áru 2011. november 28-i, 2011. december 5-i és 2012. január 18-i kiszolgáltatására ugyanazon átvevői raktárban került sor. Keresete összegét a felperes akként

részletezte, hogy az első fuvarfeladatról kiállított számla bruttó összege 1.062,5 euró, ebből az alperes 600 eurót teljesített, a fennmaradó 462,5 euró forint ellenértéke a 2011. november 25-i teljesítéskor érvényes 316,24 forint/euró MNB devizaárfolyamon számítva 146.261 forint. A második fuvarfeladatról kiállított bruttó 825,5 eurós számlát az alperes felszólítás ellenére sem egyenlítette ki, ennek forint ellenértéke a szállítás 2012. január 16-i napján érvényes 310,23 forint/ euró MNB devizaárfolyam alkalmazásával 256.095 forint.

Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy meghatalmazottja, ... a 2011. novemberi első szállításra adhatott szóban megbízást az alperesnek, a megállapodás szerinti 600 euró fuvardíjat is ő adta át. Alperesnek a felperessel a jogvita kirobbanása előtt nem is volt kapcsolata, az ezt követő szállításokról sem szóban, sem írásban nem egyeztetett, így fuvardíjartozás nem terheli.

A követelés összegét arra hivatkozva vitatta, hogy az első számla 2011. december 5-i kiállításának időpontjában irányadó MNB devizaárfolyam 301,28 forint volt, így felperes a számla teljesítetlenül maradt részeként 139.342 forintra támaszthatna igényt.

Az elsőfokú bíróság 2013. június 13. napján kelt 6.G.41.712/2012/13. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 402.356 forintot, valamint annak 2012. március 14-től a kifizetésig járó, a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt összegét, továbbá 39.930 forint perköltséget.

A korlátozott képviselőre alapított alperesi védekezés vonatkozásában kifejtette, hogy a hivatkozott meghatalmazás csak annyiban lehetett releváns, amennyiben az abban foglaltakat a felperessel közölték, ezt azonban az alperes felperes vitatásával szemben nem bizonyította. Alperes 2011. november 15-i ajánlatkérő elektronikus levele, valamint ... tanúvallomása alapján arra vont le következtetést az elsőfokú bíróság, bizonyított, hogy ezt a fuvarát a tanú adta át a felperesnek, értékelte továbbá, hogy az alperes a CMR fuvarlevél és a számla megküldését követően nem emelt kifogást, az árut később megsejmelte, az az átvevőtől a birtokába került, az első számlát részben ki is egyenlítette. Mindebből az következik, hogy az átvevő az alperes megbízottja volt - e szerint a második és a harmadik szállítás során beérkezett árut is az alperes számára kiszolgáltatóknak kellett tekinteni -, a felperes az első fuvarszerződést maradéktalanul teljesítette.

A második fuvarfeladat vonatkozásában kifejtette, az alperes a 2012. februári levelében nyugtázta felperes azon közlését, hogy a január 10-i fuvar okmányát a részére megküldi és arról számlát még nem állított ki. A Ptk. 277. § (2) bekezdése szerinti együttműködési kötelezettségéből következően az alperest azonnali nyilatkozattételi kötelezettség terhelte volna arra, hogy nem áll szerződéses jogviszonyban a felperessel az általa jelzett fuvarra. Ezen azonnali nyilatkozat hiányából, továbbá az árura vonatkozó adatok azonosságából az elsőfokú bíróság arra következtetett, hogy a felek között a fuvarozási szerződés a második fuvarfeladat vonatkozásában is létrejött és azt a felperes teljesítette, ezért az alperes fuvardíj megfizetésével tartozik.

Nem osztotta a téves átváltási árfolyam alkalmazására alapított védekezést sem; az alperes nem bizonyította, hogy a számla kiállításakor árfolyam lett volna alkalmazandó a felek megállapodása folytán, értékelte az elsőfokú bíróság azt is, hogy az első számla összege vonatkozásában az alperes kifogást nem emelt, továbbá utalt arra, hogy a fuvar teljesítésekori időpontja alapján történő árfolyam alkalmazás megfelel az általánosan érvényesülő gyakorlatnak.

Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben annak megváltoztatását, a kereset elutasítását kérte. A fellebbezésében arra hivatkozott, hogy 16 raklapból álló rakomány 850 euró fuvardíj ellenében történő fuvarozásában az alperes meghatalmazottja ... és a felperes egyezett meg, kizárólag ezen árut tekintette meg a raktárban, mely kétszeri szállítással érkezett be az országba. A további fuvarról csak utólag szerzett tudomást, megrendelés hiányában érdektelen, hogy azt a felperes teljesítette-e. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a további fuvarra tévesen alkalmazta a Pp. 164. § (1) bekezdését, valamint a Pp. 3. §-a szerint nem megfelelő tájékoztatást adott. Nem az alperes bizonyítási terhe volt ugyanis annak igazolása, átadott-e és mikor, milyen tartalmú meghatalmazást, hanem a felperest terhelte annak bizonyítása, milyen alapon fogadott el - álképviselőtől - megrendelést, ha az jogosultságát nem igazolta, utóbbi a jogügylet létrejöttének alapvető feltétele. Az első fokú ítéletben hivatkozott 2012. február 28-i e-mail az alperest meglepte, azonban az abban foglaltakat nem fogadta el akként, hogy valós felperesi állításokat tartalmazna. A per előtt is konzekvensen vitatta, hogy az első fuvarfeladaton kívül továbbit rendelt volna meg, az utólag bejelentett díjigényre elfogadó nyilatkozatot soha nem tett. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítás eredményét kirívóan okszerűtlenül értékelte, az első megrendelésből nem lehetett alappal a további megrendelésre következtetni. Változatlanul hivatkozott arra, felperes MNB devizaárfolyam alkalmazása téves, bizonyítania kellett volna a számlában alkalmazott adatok, időpontok, árfolyamértékek helytállóságát, melyre nem került sor.

Felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását, alperes másodfokú perköltségben marasztalását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást helytállóan feltárta és a döntése megalapozott; a fellebbezés alaptalanul teszi vitássá mind a tényállást, mind a levont jogi következtetést. A fellebbezés az érdemi ellenkérelemben foglaltakhoz képest annyiban tartalmaz eltérést, hogy nem vitás 16 raklap mennyiségű áru megrendelése. Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg alperes képviseleti jog korlátozottságára alapított védekezése tévességét. A hivatkozott meghatalmazásból ugyanis csak két példány készült, melyből egy állítólag a meghatalmazottnál, egy pedig az alperesnél maradt, így az abban foglaltakról a felperes bizonyítottan nem szerezhetett tudomást. Helytállóan vette figyelembe az elsőfokú bíróság azt, hogy az alperes az első számlát részben teljesítette, ugyanakkor a levelezés alapján kifogást a második fuvarfeladat tekintetében nem emelt. Alaptalanul vont a kétségbe az alperes a számlák összecszerűségének a helytállóságát, a számviteli jogszabályok által a teljesítés napján érvényben lévő

MNB devizaárfolyam alkalmazása szükséges, annak mértéke - tekintve, hogy nyilvános - az alperes részéről bármikor ellenőrizhető volt.

Alperes fellebbezése döntően nem megalapozott.

Az elsőfokú bíróság az ítéletében a tényállás a jogvita elbírálásához szükséges mértékben feltárta és abból túlnyomórészt helytálló jogi következtetésre jutott.

Alperes azon fellebbezési előadásából következően, hogy elismerte meghatalmazottja útján 16 raklap áru fuvarozásának a megrendelését és ezen fuvarfeladat felperesi teljesítését a másodfokú eljárás során az első szerződésen alapuló követelés jogalapja nem, csupán összege volt vitásnak tekinthető, ugyanakkor a felperes által állított további szerződéskötés változatlan vitatása folytán az e körben hozott döntés teljes jogorvoslati felülbírálatára került sor.

A fellebbezésben foglaltaktól eltérően az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítás eredményének okszerű, Pp. 206. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelő értékelésével vont le következtetést arra, hogy a felperes nem csak a két részletben teljesített első, hanem a második fuvarozási szerződés megkötését, annak megfelelő saját szolgáltatása nyújtását is bizonyította; az e körben kifejtett jogi álláspontjával a Fővárosi Ítéltábla az alábbi kiegészítéssel értett egyet.

Tekintve, hogy a második fuvarfeladat megrendelésére az előző - két részben teljesített - fuvarozáshoz képest alig másfél hónapon belül, ugyancsak szóban, azonos jellegű árura és azonos feladói felrakás, valamint kiszolgáltatás meghatározásával került sor, a Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint a felperesnek nem kellett alappal azt feltételeznie, hogy az alperes nevében ismételten eljáró ... álképviselő.

A Ptk. 223. § (2) bekezdése szerint a meghatalmazás eltérő kikötés hiányában visszavonásig érvényes; visszavonása jóhiszemű harmadik személy irányában csak akkor hatályos, ha azt vele közölték.

A képviseleti jog első jogügyletre korlátozottsága bizonyítatlansága okán az alperes a sikeres védekezéséhez a meghatalmazás visszavonását és annak felperessel történő közlését is tartozott volna igazolni, mert a közlés elmulasztása folytán a visszavonás után tett jognyilatkozat a jóhiszemű harmadik személy felperes irányában érvényes marad, azaz az alperest az álképviselő által tett jognyilatkozat képviselteként köti.

Mindebből következően alperes terhére kellett értékelni nemcsak a meghatalmazás eseti jellege, hanem - igazolt korlátozottság hiányában - visszavonása bizonyítatlanságát is, ezért nem foghatott helyt azon fellebbezési érvelése, hogy az álképviselő eljárása őt nem kötelezte, felperes keresetének az elutasítására kell, hogy vezessen az álképviselő eljárási jogosultsága ellenőrzésének az elmulasztása.

A fellebbezésben foglaltaktól eltérően helytállóan tulajdonított jelentőséget az elsőfokú bíróság annak is, hogy felperes 2012. február 28-i levelében foglaltakra az alperes kifogással nem reagált; az alperestől mint gazdasági életben résztvevő piaci

szereplőtől alappal elvárható lett volna, hogy jelezze, amennyiben nincs tudomása a második szerződés megkötéséről, felperes e körbeni teljesítéséről és azon alapuló fuvardíj fizetési kötelezettségéről.

Az alperesi fellebbezés annyiban alapos, hogy felperes a fuvardíj euróról forintra történő átszámítása során nem megfelelő devizaárfolyamot alkalmazott. Tekintettel arra, hogy a perbeli árut az országhatáron túlra kellett továbbítani, a peres felek közötti jogviszonyra elsődlegesen az 1971. évi 3. számú tvr.-rel kihirdetett Nemzetközi Közúti Árufuvarozási Szerződésről szóló Egyezményt (CMR) kellett alkalmazni; a CMR 16. Cikk 2. pontja szerint a fuvarozást a lerakás után kell befejezettnek tekinteni.

A mögöttesen alkalmazandó Ptk. 488. § (1) bekezdése szerint a fuvarozó főszolgáltatása a küldemény rendeltetési helyre továbbítása és címzettnek történő kiszolgáltatása; ezen jogszabályi rendelkezésekből következően felperes szolgáltatása az áru fuvarozásra átvételével kezdődött és az áru kiszolgáltatásával zárult, utóbbi időpontban lehet a szerződést a részéről teljesítettnek tekinteni. Számvitelileg is a teljesítés időpontjához igazodás szükségessége következik a 2007. évi CXXVII. törvény 55. § (1) bekezdésében foglaltakból, mely szerint adófizetési kötelezettséget az adóztatandó ügylet tényállásszerű megvalósulása (teljesítés) keletkeztet.

A perbeli CMR fuvarlevelekből kitűnően az első szerződésen belüli második szállítás esetén 2011. december 5-én, a második szerződés esetén 2012. január 18-án történt meg az áru hiánytalan kiszolgáltatása, a teljesítés tehát ezen időpontokban következett be. A Magyar Nemzeti Bank által ezen naptári napokra meghatározott hivatalos devizaárfolyam alapulvételével tartozott ezért a felperes az euróban felszámított fuvardíj követelését forintra átszámítani, mely az első szerződés esetén 139.340 forint (462,5x301,28), a második szerződés esetén 253.030 forint (825,5x306,52), mindösszesen 392.370 forint jogszerű követelést eredményezett a javára, az általa felszámított 402.356 forinttal szemben.

Mindezért a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét - a döntően meg nem változott pervesztességi-pernyertességi arányra figyelemmel az első fokú perköltség viselésére nem kiterjedően - a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta és az alperes tőketartozását 392.370 forintra és járulékaira leszállította, az ezt meghaladó keresetet elutasította, egyekben az ítéletet helybenhagyta.

Figyelemmel arra, hogy az alperes fellebbezése túlnyomórészt nem vezetett eredményre, a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kötelezte felperes másodfokú perköltsége megfizetésére, melyet a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése alkalmazásával 8.000 forint + áfa jogi képviselési díjban határozott meg, kötelezte továbbá a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 32.200 forint jogorvoslati illeték Magyar Állam javára történő megfizetésére.

A Fővárosi Ítéltábla a határozatát a Pp. 256/A. § (1) bekezdés f) pontja alapján tárgyaláson kívül hozta meg.

Budapest, 2014. június 19.

Dr. Tibold Ágnes s.k.,
a tanács elnöke

Levek Istvánné dr. s.k.,
s.k.,
előadó bíró

Dr. Felker László
bíró